

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ISBN 978-966-616-186-7

СЕКЦІЯ 1

МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ, БІЗНЕСУ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

УДК 352:005.21(477)(076)

Гришко В.В., д.е.н., професор
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Сучасна парадигма формування регіональної економічної політики вимагає активного пошуку нових моделей управління, що базуються на гнучкості, проактивності та інноваційності. Актуальність оновлення підходів до регіональної політики в Україні обумовлена необхідністю адаптації до динамічних змін в економічному середовищі, зростанням потреби населення та потребою інтеграції регіонів у глобальні економічні процеси. Військові дії на території України зумовлюють необхідність використання підходів до формування регіональної економічної політики, яка має отримати виклики та загрози сучасного безпекового середовища [1]. З першочергових завдань забезпечується ефективно, гнучке управління на всіх рівнях, орієнтоване на реалізацію основних напрямків розвитку, таких як соціальна безпека, соціальний захист, відновлення критичної інфраструктури та підтримка економічної стійкості регіонів.

У контексті сучасної трансформації публічного управління, що супроводжується процесами децентралізації, особливої актуальності набуває проблема вибору та реалізації ефективних стратегій адаптації регіонів до глобальних викликів. Це зумовлено не лише зростанням глобальних викликів, а й підвищеними вимогами до інституційної спроможності органів місцевого самоврядування. Таким чином, дослідження чинників, які визначають результативність адаптаційних стратегій, має не лише теоретичне, а й прикладне значення. Наукові підходи до класифікації стратегій розвитку варіюються від адаптаційно-реактивних до проактивно-інноваційних. У цьому контексті особливого значення набуває аналіз реалізації делегованих повноважень, які, з одного боку, надають органам місцевого самоврядування додаткові управлінські інструменти, а з іншого – вимагають нових підходів до стратегічного планування, розбудови партнерств та ефективного управління ресурсами.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та емпірична перевірка ефективності адаптаційних стратегій розвитку регіонів в умовах глобальних викликів, зокрема аспектах фінансової спроможності, інституційної стійкості та соціальної згуртованості.

У сучасних умовах системних трансформацій, зумовлених як внутрішніми, так і зовнішніми викликами, питання формування стратегічного розвитку регіонів набуває особливої актуальності. В умовах децентралізації необхідність у напрацюванні сценарних моделей розвитку стає не лише інструментом прогнозування, а й дієвим механізмом адаптації до нестабільного середовища. Зокрема, сценарне планування дозволяє вибудувати умовно можливі траєкторії руху соціально-економічних систем, враховуючи наявні ресурси, ризики та зовнішні обмеження.

Традиційні підходи до стратегування, які ґрунтувалися переважно на акцентах сильних сторін територій, локальному економічному потенціалі або переоціненій ролі екзогенних інвестицій, дедалі частіше демонструють свою обмеженість в умовах новітніх викликів та загроз. Геополітична нестабільність, трансформація соціальних структур та технологічна турбулентність потребують переосмислення базових парадигм стратегічного планування розвитку регіонів. У цих умовах дедалі більшої актуальності набуває сценарний підхід, який дозволяє формалізовано моделювати альтернативні вектори майбутнього залежно від сукупності можливих зовнішніх і внутрішніх факторів [2]. Його інтеграція в процеси

стратегування забезпечує синергію між інструментами ризик-менеджменту, механізмами стрес-тестування регіональних систем і методами прогнозу аналітики, що дозволяє не лише виявити потенційні точки зламу, а й сформувати адаптивні стратегії реагування на багатовекторні виклики. Таким чином, сценарне моделювання виступає не як альтернатива класичному плануванню, а як його необхідне доповнення. У таблиці 1 представлено узагальнену аналітичну типологізацію сценаріїв просторового розвитку регіонів України в контексті багатовимірних викликів, системних ризиків та екзогенних загроз, що актуалізуються в умовах сучасної трансформаційної динаміки.

Таблиця 1

Сценарне планування розвитку регіонів в умовах сучасних викликів

Сценарій	Характеристика	Передумови реалізації
Інноваційно-оптимістичний	Передбачає динамічне зростання завдяки інвестиціям в інновації, активну цифровізацію, сталий розвиток екосистем, високий рівень децентралізації	Успішна інтеграція в європейські та глобальні ринки, ефективні реформи, державно-приватне партнерство, людський капітал
Ризик-адаптивний	Орієнтований на пом'якшення ризиків шляхом гнучкого реагування, кризового менеджменту та локального самоврядування	Підтримка міжнародних організацій, мобілізація місцевих ресурсів, активне громадянське суспільство
Консервативно-утримувальний	Спрямований на збереження базових функцій у регіоні з мінімальними змінами	Обмеженість фінансових ресурсів, висока централізація управління, відсутність стратегічного бачення
Деструктивний	Характеризується деградацією інфраструктури, соціальним відчуженням, економічним занепадом, втратою суб'єктності регіону	Ескалація воєнних дій, припинення зовнішнього фінансування, інституційний колапс

Аналіз наведених сценаріїв дає змогу зробити висновок про те, що стратегічні перспективи регіонів України істотно варіюються залежно від політичної кон'юнктури, рівня інституційної готовності до змін та здатності інтегрувати зовнішні ресурси. Інноваційно-оптимістичний сценарій є бажаним орієнтиром, однак його реалізація потребує комплексної трансформації управлінських підходів, прозорості, інноваційності, зміни парадигми розвитку на засадах сталості та відкритості. Ризик-адаптивний сценарій становить реалістичну відповідь на сучасні виклики, коли в умовах обмежених ресурсів акценти зміщуються на управлінську гнучкість, ситуативну мобілізацію і регіонів. Консервативно-утримувальний та деструктивний сценарії мають негативну довгострокову перспективу, оскільки сприяють стагнації або повному занепаду інституційного середовища. Особливо небезпечним є закріплення таких сценаріїв у прикордонних, депресивних чи постконфліктних регіонах, що створює ризик подальшої територіальної асиметрії.

Таким чином, сценарне планування регіонального розвитку відіграє активну роль у формуванні регіональної політики, зорієнтованої на адаптивність, інклюзію та проактивність. Застосування різних сценаріїв дозволяє врахувати багатоваріантність розвитку, уникати пасток єдиного бачення майбутнього та підвищити стійкість управлінських рішень. У цьому контексті особливо важливим є забезпечення відкритого діалогу між центральною владою, органами місцевого самоврядування, бізнесом та громадянським суспільством як передумови реалізації інноваційного сценарію.

Список використаних джерел

1. Ситник Г. П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
2. Інноваційні напрями управління сталим розвитком економіки в умовах турбулентності: монографія / за заг. ред. О.П. Павленко, А.Л. Розмарина. ОДЕКУ, 2024. 208 с
3. Мосін, А. Модернізація системи стратегічного планування регіонального розвитку в Україні в умовах повоєнного відновлення. *Молодий вчений*. № 2(133). с. 137-144. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-2-133-19>